

HASZNÁLATI UTASÍTÁS A 3. SZÁMHOZ

Valószínűleg a *Palócföld* minden ez évi száma József Attila összeállítással indul. Olyannyira, hogy már a 4. és 5. szám anyaga is együtt áll. Egyik izgalmasabb, mint a másik. Érdekes, hogy az előző számunkban megjelent Bozó Gyula-írásnak milyen nagy visszhangja volt. Már tudniillik hogy József Attilát látták egyesek Salgótarjánban a harmincas években. Pedig ez nem volt más, mint a sajátos nemzeti emlékezet meglétének klasszikus példája. Petőfit is mennyien látták, ismerték fel Segesvár után még évtizedekkel is szerte az országban. Valahogy úgy van ez, hogy akit szeretnek, s aki tragikusan fiatalon s hirtelen tűnik el közülünk, annak az elmúlását soha nem hisszük el.

Ebben a számban pedig arra utalunk vissza, hogy 25 évvel ezelőtt a költő 75. születésnapjára összeállítást jelentetett meg a Kassai-Végh Miklós-Pál József szerkesztette *Palócföld*, megszólaltatva néhány ismert személyiséget. A névsor: Garai Gábor, Szigeti Csaba, Csongrády Béla, Géczy János, Iványi Ödön, Petrőczy Éva, Fancsik János. Kézenfekvő volt az ötlet, hogy akik még közöttünk vannak, szólaljanak meg újra. Most hárman válaszoltak felkérésünkre: Petrőczy Éva, Fancsik János, Csongrády Béla. Nem kell nagy okosság annak megállapításához, hogy érezzük: viszonyuk a költőhöz negyedszázad alatt sem változott. Elmélyültebb lett s mindinkább tisztán látják, hogy a 20 század egyetemes zsenije ment el 32 éves korában.

Csongrády Béla még egy írását közöljük, ami nem nagyon szokás. Már mint hogy egy szerző két írással szerepeljen egy számban, de ebben a számunkban a Madách-pályázat díjnyertesei is olvashatók, így rajta kívül Földvári Györgyi különleges interjúja Földi Péterrel is a díjazott írások között volt.

Érdekes színfoltja ennek a számnak az esszék, kisprózák sora. A szerzők többsége rendszeresen publikál a lapban, Pelle János nevét még nemigen olvashattuk, nagyon jó hogy megnyertük a *Palócföld*nek. Másik szerzőnk, Korzenszky Richárd pedig „civilben” tihanyi apát.

Valóság rovatunkban újra jelentkezik Pekár István. Írása valójában egy megnyitó beszéd szerkesztett változata. Még tavasszal, a fővárosban rendeztek egy palóc ünnepet, amelyet ő nyitott meg, illetve magyarázott el a pestieknek, akik még mindig, mint valami egzotikus csodára néznek a palóc kultúrára. Az ifjú Bajczár Tibor pedig disszertációjának egy részletével lepi meg a nógrádiakat, ahogyan utal erre ő maga is. Idegenforgalom Salgótarjánban, hát az mi a csuda lehet? Szerintem az itt élőknek az egyik lehetőség az előre meneküléshez.

(p.m.)

Kedves Olvasónk! Reméljük, feltűnt Önnek, hogy használati utasításunk a 3. számhoz szól!

Szerkesztőségünk mindent legyőzött már az eltelt években: pénzügyi gondokat, érdektelenséget, szerző hiányt – csak egyet nem tudtunk: a számítógépet.

Íme, itt a gép újabb csodája. Ámbár azt mondják, a gép nem tud az ember nélkül hibázni, de lehet, hogy most megtörtént a lehetetlen.

Elnézést kérünk, a szoftverünk nevében is!

Íme az elveszett írás!

HASZNÁLATI UTASÍTÁS AZ 5. SZÁMHOZ

Madách Imréről 2005-ben, 2006-ban, és minden bizonnyal 2007-ben is megemlékezünk.

Az évszámokat nem is folytatom, mert minden nógrádi lelkű, szívű, illetékes olvasó előtt nyilvánvaló Madách örökidejűsége. Mielőtt bárki rám sütné a kisajátítás vádját, megnyugtatóan közlöm, Madách a nemzeté és a világé. De, hogy picit jobban a miénk, nógrádiaké, az kétségtelen tény.

Csak néhány bizonyíték erre vonatkozóan.

E számunkban három írás is szerepel, amelyet a *Palócföld* Madách-pályázatára küldtek be a szerzők, ahol ugyan nem kötelező, hogy az adott írásmű a *Tragédia* írójáról szóljon, de a zsűri mindig külön örömmel fogadja ezeket a műveket.

Október 1-jén Csesztvén megtartották a sokadik Madách-napot, amelynek eredete 1984-re nyúlik vissza. Akárhogy is van, ez már több mint két évtized Csesztvén, Madáchcsal, igazi kultikus hangulatban.

Van itt minden, amit egy Madách-hívő elképzelt magának: a szentkönyv felmutatása (ezúttal Kerényi Ferenc hatalmas művét, a *Tragédia* kritikai kiadását tanulmányozhatták a résztvevők); szentbeszéd (egy salgótarjáni diáklány győztes Madách-orációja hangzott el a Madách-oltárnál, azaz Vígh Tamás szobránál); az áldozati ajándékok elhelyezése (legalább két tucatnyi koszorú, a legkülönbözőbb társadalmi egyesületektől, szervezetektől, töretlen Madách-hűségéről tanúskodva); közös ima (újra csak az ezeréves kis templomban a dombtetőn, ezúttal József Attila szólal meg és szólít meg bennünket).

Közeledik január 21., a hagyományos Madách-nap Balassagyarmaton. A helybeliek már javában dolgoznak a programon, a hivatal most kéri be a megye polgáraitól, hogy kiket javasolnak Madách-díjra, mindenki várja, hogy ki lesz az ünnepi szónok, mert Madáchról Balassagyarmaton beszélni az mindig rangot, kiváltságot jelent.

És általában Nógrádban Madáchról olvasni, *Tragédiát* színpadon látni, Sztregovára zarándokolni, Csesztvén ünnepelni az nem egyszerűen irodalmi esemény, hanem egy kis közösséget, pár százezer embert összefogó állandósult ünnep.

(p.m.)

Tartalom

József Attila 100 éve

<i>Salamon Nándor</i>	Nem pusztán „egy” a „sok” közül... – Párkányi Raab Péter József Attila szobra Sopronban	619
-----------------------	---	-----

Madáchról

<i>Király Nina</i>	Utópia – Álom – Misztériumjáték	625
<i>Müller Katalin</i>	Az elfelejtett Tragédia	636
<i>Sáfrány Attila</i>	A Tragédia filozófiája	643
<i>Heltai Nándor</i>	Az ember tragédiája Katona József szülővárosában	650

Új írások

<i>Árpás Károly</i>	Választások előtt	657
<i>Németh Péter Mykola</i>	XX. századi álommaradék; Találkozás; Te, mindörökbe...; Csend-élet; Évelő; Requiem aeternam; (felirat); Parancsolat	661
<i>Erdős István</i>	Alcsútra kéne menni...	665
<i>Nyilas Atilla</i>	Madách tér; Váci jelenés	677

Palóc portrék

<i>Solymár József</i>	A herencsényi lókupec – Pekár István	678
-----------------------	--------------------------------------	-----

A világ körülöttünk

<i>Pekár István</i>	Elmetszett gyökerek	685
<i>Sulyok László</i>	Drog – a pénzért vett halál I. rész	696
<i>Baráthi Ottó</i>	Kiáltás a Dolinkáért I. rész	711

Búcsúzás

<i>Nyilas Attila</i>	A semmi túlpartján – Jasper Gyula emlékére	727
----------------------	--	-----

Kiállítás

<i>Nagy Imre</i>	Az égnek emelt bőrrosta – Földi Péter kiállításairól	730
------------------	--	-----

Nógrád megye irodalmi, művészeti, közéleti folyóirata • Főszerkesztő: Praznovszky Mihály; főmunkatárs: Nagy Pál (*Párizsi Magyar Műhely*); szerkesztők: Handó Péter, Keller Tamás, Bagyinszky Istvánné (*szerkesztőségi titkár, telefon: 32/310-140*) • Kiadja a Balassi Bálint Megyei Könyvtár (*3100 Salgótarján, Kassai sor 2.*); Felelős kiadó: Bódi Györgyné dr. • Készült a Polar Stúdióban (*Salgótarján*)

Levélcím: 3101 Salgótarján, Pf. 270; Telefon: 32/416-777; Fax: 32/416-482; Internet: www.bbmh.hu/palocfold; e-mail: palocfold@bbmh.hu • Terjeszti a Balassi Bálint Megyei Könyvtár; előfizethető ugyanitt • Budapesten megvásárolható az Írók Boltjában (*VI. kerület Andrássy út 45.*) • 2005-ben megjelenik 6 alkalommal • Egy szám ára 300,- Ft; előfizetési díj egy évre 1 500,- Ft • Kéziratokat és rajzokat megőrizzük, de nem küldünk vissza • ISSN 05555-8867 • INDEX 25925

Lapunk megjelenését támogatta
a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma és a Nemzeti Kulturális Alapprogram

Nógrád megye Madách-díja (2004) és Salgótarján Pro Urbe-díja (2005)

